

Copyright foto

Pig Business breekt in bij varkenshouder in Achterhoek

Criminelen wijken uit naar platteland

Op veel varkenshouderijbedrijven lijkt verbetering mogelijk als het gaat om de bescherming van het bedrijf tegen onverlaten. Criminelen richten zich steeds vaker op doelwitten op het platteland. In varkensstallen is niet zo veel van hun gading te vinden. Maar daarbuiten vaak wel.

Afgelopen zomer schrok varkenshoudend Nederland op toen bleek dat actievoerders 's nachts video-opnames hadden gemaakt in de stallen van 26 varkenshouders verspreid over het land. Geen van deze ondernemers had in hun stallen iets gemerkt van de indringers van de actiegroep Ongehoord. Nog afgezien van de filmbeelden die de actievoerders maakten, zorgde het ongevraagd betreden van stallen voor veel onrust bij varkenshouders. Niet alleen omdat er sprake was van huisvredebreuk, maar ook omdat de actievoerders mogelijk voor grote veterinaire risico's hebben gezorgd. Ze zijn de stallen binnengedrongen zonder de gebruikelijke bedrijfshygiënemaatregelen als douchen en het aantrekken van bedrijfskleding. Daardoor is het mogelijk dat ze ziektekiemen van het ene naar het andere bedrijf hebben verplaatst. De actie van Ongehoord maakte ook duidelijk dat het kennelijk niet al te moeilijk is om varkensstallen binnen te dringen. Datzelfde bleek ook toen de schrijver van dit artikel een inbraakpoging ondernam bij een varkensbedrijf in de Achterhoek. Zonder veel moeite kon hij binnendringen tot de verblijven van de varkens. Kijk voor de video-opnames van deze inbraak op www.pigbusiness.nl.

Deur op slot

Varkenshouders die het niet zo nauw nemen met de bedrijfsveiligheid, scheppen niet alleen mogelijkheden voor kwaadwillenden, ze voldoen ook niet aan de voorschriften van hun kwaliteitsregelingen. IKB Nederland Varkens van De Groene Belangenbehartiger is wat vaag over het afsluiten van het

bedrijf. In de voorschriften staat niet meer dan: 'De toegangsdeuren tot het bedrijf zijn ongediertewerend, kunnen goed worden gesloten'. Controleurs moeten letten op gaten in deuren, en of de deur op slot kan. IKB Varken, waar de meeste bedrijven bij zijn aangesloten, is duidelijker. In het reglement van IKB Varken staat: 'Ruimten en gebouwen, voor zover in die ruimten één of meer varkens worden gehouden, kunnen door een slot worden afgesloten en zijn bij afwezigheid van de varkenshouder afgesloten. Dit moet gebeuren door middel van sloten en/of een hekwerk rondom het bedrijf'.

Een hek of een slot op de deur is doorgaans wel aanwezig. „Controle op de afsluitbaarheid van de deuren is een standaardonderdeel van de reguliere IKB-controle”, zegt Freddy van der Sar, secretaris van het Centraal College van Deskundigen IKB Varken. „We komen ook wel onaangekondigd op bedrijven. Zeker bij stallen waar de varkenshouder niet bij woont, bijvoorbeeld voergeldstallen, gebeurt het regelmatig dat de ondernemer niet aanwezig is. In die gevallen moet de deur op slot zijn. En dat is ook praktisch altijd het geval, is de ervaring van onze controleurs.”

Verleggen werkterrein

Het op slot doen van de stal, lijkt bepaald geen overbodige luxe. „Op bedrijventerreinen is het beveiligingsniveau de afgelopen jaren snel gestegen. Daardoor zien we dat criminelen in toenemende mate uitwijken naar het platteland”, zegt Berend Veneberg. Hij is eigenaar-directeur van Veneberg Security,

Beveiliging met subsidie

Ondernemers kunnen via www.stavoorjezaak.nl subsidie aanvragen voor het laten uitvoeren van een veiligheidsscan en het treffen van maatregelen. Dit jaar is aanvragen niet meer mogelijk, maar de overheid zet de subsidieregeling weer open vanaf 1 januari 2012. Bedrijven (maximaal vijf vestigingen, met ieder maximaal tien medewerkers of tien fte's) kunnen 1.000 euro subsidie per vestiging aanvragen voor scan en maatregelen. Het subsidiebedrag per beveiligingsscan is 300 euro. Is de scan duurder dan 300 euro? Dan betaalt de ondernemer zelf de extra kosten. Daarnaast kan de ondernemer op basis van de beveiligingsscan de helft van de kosten voor het veiliger maken van zijn bedrijf vergoed krijgen, met een maximum van 700 euro per vestiging.

een groot beveiligingsbedrijf in Oost-Nederland. Veneberg werkt veel voor ondernemers die met hun bedrijf op een bedrijventerrein zijn gevestigd.

„Steeds vaker maken ondernemers op een dergelijk terrein collectieve afspraken over de beveiliging van het hele bedrijventerrein. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot de installatie van camerasystemen bij de invalswegen en de registratie van verdachte kentekens. Dit soort maatregelen werkt afschrikwekkend waardoor criminelen op zoek gaan naar mogelijkheden om hun werkterrein te verleggen”, aldus Veneberg.

Zijn collega Ron Eskes, directeur Operations bij Veneberg, vult aan: „Ook bij tankstations en winkels wordt het criminelen steeds lastiger gemaakt. We zien dat kwaadwillende types hun werkterrein verleggen. Dat uit zich onder meer in een toename van het aantal woninginbraken en overvallen op particulieren. Niet alleen binnen de bebouwde kom, maar vooral op het platteland.”

Inbraakrisico valt mee

John de Hoon, sectormanager bij verzekeraar Achmea Agro, vindt dat het risico

Copyright foto

Annechien ten Have: 'Activisten horen niet in de stal'

„Het is onacceptabel dat deze mensen 's nachts stallen zijn binnengedrongen om er video-opnames te maken”, zegt Annechien ten Have in Beerta (Gr.). Ze is voorzitter van de LTO-vakgroep Varkenshouderij. Ook op het bedrijf van Annechien en haar man Menno drongen dit voorjaar diep in de nacht actievoerders door tot in de stallen. De actievoerders zijn nog niet opgepakt. Volgens Ten Have loopt het politieonderzoek nog, maar verder wil ze daar niets over zeggen. Op haar eigen bedrijf heeft Ten Have een aantal maatregelen getroffen om het actievoerders een volgende keer minder gemakkelijk te maken. Welke maatregelen dat zijn, vertelt ze niet. Ten Have vindt niet dat je kunt stellen dat varkenshou-

derijbedrijven veel te gemakkelijk toegankelijk zijn voor kwaadwillenden. „Hier hadden we te maken met activisten die zich willens en wetens toegang hebben verschaft tot de stallen. Wat zij deden, is absoluut ontoelaatbaar. Maar je kunt niet zeggen dat varkenshouders veel last hebben van ongewenst bezoek.” Volgens Ten Have hoeft het voor het imago van varkenshouders niet verkeerd uit te pakken dat ze hun bedrijf goed afsluiten van de buitenwereld. „Natuurlijk willen we openheid en mogen mensen zien hoe de varkens leven. Maar dat wil niet zeggen dat we maar moeten accepteren dat mensen ongevraagd, zonder dat je aanwezig bent, je bedrijf binnendringen. Dat is niet acceptabel.”

Inbraak bij varkenshouder

Hoe goed is een varkensbedrijf beveiligd? Pig Business nam de proef op de som en ging gewapend met videocamera inbreken op het bedrijf van een varkenshouder in de Achterhoek.

Bekijk de inbraak op www.pigbusiness.nl

als het om varkensstallen gaat nog wel meevalt. „Dat afgelopen voorjaar actievoerders enkele tientallen stallen binnendrongen, zien we toch vooral als een incident”, zegt De Hoon. „Door de bank genomen schatten we het inbraakrisico bij varkensstallen niet heel hoog in. Dat komt vooral omdat er in de gemiddelde varkensstal niet zo veel te halen is voor het boevengilde. Met varkens kan een crimineel niet veel beginnen. En de meeste apparatuur en gereedschappen in een varkensstal zijn ook te specialistisch voor het criminele circuit”, aldus De Hoon. „Verspreiding van ziektekiemen is één van de grootste risico's van ongewenste bezoekers in de stal.”

Veel van waarde

De deskundigen van Veneberg Security stellen vast dat het platteland voor criminelen in toenemende mate een aantrekkelijke speelplaats is. „Buiten de varkensstal is op een boerderij vaak veel van waarde te vinden”, zegt Eskes. „Denk bijvoorbeeld aan minishovels en gazonmaaiers. Dat soort apparatuur komen ze maar al te graag even opladen.” Volgens Eskes begint het buiten de deur houden van criminelen met de vraag ‘wat zijn mijn risico's?’ „Je moet als agrarisch ondernemer en plattelandsbewoner voor jezelf in beeld hebben waar je voor wilt waken. Vervolgens kun je maatregelen treffen die daar aan bijdragen. Het op orde maken van je boerderijbeveiliging kun je zo groot en zo klein maken als je zelf wilt. Technisch is veel mogelijk, maar het begint dicht bij huis met bewustzijn en organisatorische maatregelen. Maak bijvoorbeeld afspraken met je gezins-

genoten en medewerkers over het afsluiten van bedrijfsruimtes en woning bij vertrek. Ook is het zinvol om af te spreken dat je laat weten waar je bent.”

Bewustzijn betekent ook het achter slot en grendel plaatsen van kostbare spullen. „Het gebeurt nog te vaak dat een machine als een shovel in een open schuur voor het grijpen staat. Vaak nog met de sleutel erin. We kennen voorbeelden van het gebruik van een shovel door criminelen voor een ramkraak. De boer in kwestie heeft veel problemen gehad met de verzekering, omdat zijn shovel rijklaar in de schuur stond.”

Technisch kan alles

Volgens Eskes en Veneberg kunnen technische hulpmiddelen helpen om mensen met criminele bedoelingen te ontmoedigen.

„Dat begint uiteraard met goed hang- en sluitwerk. Ook daar ontbreekt het nogal eens aan op het platteland. Met bescheiden middelen kun je al veel bereiken. Daarnaast zijn er allerlei mogelijkheden om af te schrikken, en een sein te krijgen dat er iets aan de hand is. Bijvoorbeeld het plaatsen van bewegings-sensoren zodat er schrikverlichting begint te branden als 's avonds of 's nachts iemand het erf op komt en je ook binnen een signaal-tje krijg.”

„Ook een waakhond kan een goed middel zijn om snel een signaal te krijgen dat er iets loos is. Verder zou je ook een kwalitatief goed camerasysteem kunnen installeren waarvan de beelden later eventueel te gebruiken zijn om criminelen op te sporen. Je kunt ook kiezen voor intelligente camera's met een zogenoemd vca-systeem. Die geven

een melding als ze iets verdachts waarnemen. Technisch kan bijna alles. Als ondernemer moet je steeds de afweging maken: hoe ver moet ik gaan?”

Een punt van aandacht is ook de vraag wat je doet als je merkt dat criminelen bezig zijn hun slag te slaan. Eskes: „Veel boeren hebben een stoere houding en stormen er op af. Het is de vraag of dat altijd verstandig is. Criminelen betrappen en staande houden is niet zonder risico. Dat is een analyse die je zelf moet maken. In het algemeen geldt: bel de politie en wees voorzichtig. Onze mensen stappen ook niet altijd overal op af. Probeer wel zoveel mogelijk informatie te verzamelen over signalement, auto, kenteken en waar ze heen rijden.”

Beveiligingsbedrijf

Wie nog verder wil gaan bij het beveiligen van het bedrijf zou een contract met een beveiligingsbedrijf kunnen sluiten. Dit gebeurt op het platteland nog maar weinig, is de ervaring van de mensen van Veneberg Security. Ze verwachten wel een toename van professionele beveiligers op het platteland. „Net als op bedrijventerreinen gebeurt, zou je als agrarische ondernemers in een bepaalde buurt collectieve afspraken met een beveiligingsbedrijf kunnen maken. Overigens kun je ook wat dit betreft, laagdrempelig en goedkoop beginnen. Maak als buurtgemeenschap afspraken over waakzaamheid en het elkaar melden van verdachte personen, auto's en activiteiten.” ■

Reageren?**b.kleinswormink@pigbusiness.nl****Zware criminelen in hennepsteelt**

Criminelen die zich bezighouden met illegale hennepsteelt voor de productie van cannabis zijn erg actief op het platteland. Ze zoeken nogal eens hun toevlucht tot boerenschuren om in te richten als hennepkwekerij. Vooral in het zuiden van het land komt dit veel voor. De Taskforce voor de georganiseerde hennepsteelt stelt vast dat criminelen die zich hiermee bezighouden, tot de categorie zware misdadigers behoren.

De manier waarop boeren worden overgehaald om een schuur of stal ter beschikking te stellen, is vaak niet fijnzinnig te noe-

men. Er zijn voorbeelden bekend waarbij criminelen beginnen met het 'toevallig' thuisbrengen van de kinderen van het gezin na schooltijd. Vervolgens wordt een boer onder druk gezet om zijn stal ter beschikking te stellen. Als hij niet wil meedoen, wordt bijvoorbeeld gezegd 'wij weten jou of je kinderen te vinden'.

Zodra criminelen een poot tussen de deur hebben, en een schuur in gebruik hebben genomen voor hennepsteelt, heeft een agrarisch ondernemer doorgaans niets meer te vertellen over wat zich op zijn erf afspeelt.

Copyright foto